

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра філософії та історії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
В. П. Казарін
«26» 02 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

для проведення фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр»

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри філософії та історії
Протокол № 6 від «28» січня 2021 р.

Зав. кафедри В. Ж. Попов

Київ – 2021

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 033 «Філософія» (освітня програма «Філософія») на основі диплому ОКР «молодший спеціаліст», ступеня «молодший бакалавр», ступеня «бакалавр». – К.: ТНУ імені В.І. Вернадського, 2021.-7 с.

Укладач:

І. Г. Кудря – д. філос. н., доцент кафедри філософії та історії ТНУ імені В.І. Вернадського

Рецензенти:

Л.С. Тарасюк – д. філос. н., доцент кафедри філософії та історії ТНУ імені В.І. Вернадського

Т.С. Тимошенко – к. філос. н., доцент кафедри філософії та історії ТНУ імені В.І. Вернадського

Розглянуто та ухвалено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, протокол №__ від «__»_____2021 р.

ЗМІСТ

I. Загальні положення	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань.....	6
IV. Інтернет-ресурси програми з підготовки до вступних випробувань	7

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Здобуття ступеню «бакалавр» на основі диплому за ОКР «молодший спеціаліст» за спеціальністю 033 «Філософія» передбачає комплексне вступне випробування.

Програма комплексного випробування з циклу професійно-орієнтованих дисциплін розроблена з метою надання допомоги абітурієнтам в підготовці до його складання.

Програма охоплює основну проблематику дисципліни, яка дозволяє перевірити і оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок, які є базовими для подальшого опанування бакалаврської програми.

Метою вивчення дисципліни є формування у майбутніх філософів, викладачів філософії сучасного наукового мислення, системи загальних та спеціальних знань з філософії, набуття умінь аналізу суспільних подій та процесів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Філософія» є теоретична і практична підготовка студентів з питань:

- філософія як соціокультурний феномен;
- філософія і світогляд;
- основні етапи розвитку філософської думки;
- філософське вчення про буття;
- філософська теорія пізнання;
- людина як предмет філософського осягнення;
- людство на порозі XXI століття: перспективи та проблеми сучасної цивілізації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- понятійний апарат філософії, основні принципи та методи дослідження;
- визначення фундаментальних філософських категорій зі сфер онтології, гносеології та епістемології, логіки, соціальної філософії;
- основні першоджерела та сучасну філософську літературу.

вміти:

- опанувати нові й удосконалити набуті раніше навички роботи з різними типами й видами джерел інформації;
- самостійно узагальнювати й аналізувати набуті знання з дисципліни;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями;
- оцінювати рівень аргументованості різних версій, гіпотез і теорій;
- синтезувати набуті знання з фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття;
- застосовувати набуті філософські знання при аналізі реалій сучасного суспільного буття;
- формувати власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Комплексний екзамен передбачає наступні завдання:

1. Теоретичні питання.

Абітурієнт має надати відповідь, яка: є правильною, повною та обґрунтованою; свідчить про високий рівень теоретичних знань, його вміння користуватися різними методами наукового аналізу суспільних явищ, визначати їх характерні риси та особливості; містить правильні та чіткі визначення філософських понять і категорій; містить власний аналіз проблеми, порівняння різних поглядів та філософських течій, самостійні висновки та аргументацію своєї думки; викладена логічно, системно, граматично та стилістично правильно.

2. Завдання з вибором однієї (чи більше) правильної відповіді

До кожного завдання пропонується 3-5 варіантів відповіді, серед яких є правильні (у формулюванні завдання зазначається, що правильних відповідей більше, ніж одна). Завдання вважається виконаним правильно, якщо учасник вибрав і позначив правильні варіанти відповіді

у бланку відповідей. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо у завданні, де більш, ніж одна правильна відповідь: а) позначено неправильну відповідь; б) відповідь не позначено взагалі, а у завданні, де лише одна правильна відповідь: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено більш, ніж одну відповідь (навіть якщо серед них правильна); в) відповідь не позначено взагалі.

Система оцінювання теоретичних питань і тесту в цілому

Для завдань кожної форми встановлюється відповідна система оцінювання:

1. Теоретичні питання = максимальна кількість 100 балів.

2. Тестові завдання = 10 балів. Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно розв'язавши всі завдання тесту – 100 балів.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати – 200 балів.

Алгоритм оцінювання: $1*50 + 1*50 + 10*10 = 50 + 50 + 100 = 200$ балів.

III. Перелік питань з окремих дисциплін та список літератури для підготовки до вступних випробувань

1. Вчення про буття. Основні форми буття.
2. Типи світогляду.
3. Сучасні філософські та наукові підходи до матерії.
4. Матерія і рух. Рух і спокій. Рух і розвиток. Форми руху матерії.
5. Простір і час як форми буття.
6. Поняття соціального простору і часу.
7. Поняття метафізики.
8. Методи пізнання.
9. Проблема пізнання у філософії.
10. Форми агностицизму в історії філософії.
11. Основні елементи процесу пізнання: суб'єкт, об'єкт пізнання.
12. Зв'язок практики і пізнання.
13. Діалектика абсолютної та відносної істини.
14. Істина і правда. Істина і неправда. Істина і дезінформація.
15. Специфіка, рівні і форми наукового пізнання.
16. Поняття методу.
17. Класифікація методів наукового пізнання та їх характеристика.
18. Суспільство як об'єкт пізнання.
19. Співвідношення понять «суспільне» і «соціальне».
20. Різновиди соціального суб'єкта (економічний, політичний, моральний, правовий, естетичний, філософський, релігійний) тощо.
21. Рушійні сили історичного розвитку.
22. Суб'єкти суспільного розвитку.
23. Структура суспільних відносин.
24. Проблема людини в історії філософії.
25. Вихідні детермінанти життєдіяльності людини: потреба, діяльність, інтерес, ціль.
26. Місце науки в системі духовної культури.
27. Наука і філософія. Наука і політика.
28. Світоглядна функція наукової картини світу.
29. Природа і суспільство як предмет філософського дослідження.
30. Філософський сенс екологічної проблеми.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрущенко В.П. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: навчальний посібник / В. П. Андрущенко, Т. І. Андрущенко, Г. І. Волинка [та ін.] ; за ред. Г. І. Волинки. – К. : Каравела, 2009. – 368 с.
2. Базалук, О. А. Философские проблемы космологии : монография / О. А. Базалук, И. В. Владленова. — Х. : Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т, 2013. — 190 с.
3. Буслинський Володимир. Основи філософських знань: Підручник / В. Буслинський, П. Скрипка. – 3-тє вид., стереотип. – Л.: Новий Світ, 2010. – 351 с.
4. Горський В.С. Історія української філософії. Курс лекцій. – К.: Наукова думка, 1997. – 286 с.
5. Гусев В. Вступ до метафізики: навч. посібник / В. Гусев. – К.: Либідь, 2004. – 487 с.
6. Данильян, О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, В. М. Тараненко. — 2-ге вид., допов. і переробл. — Х. : Право, 2012. — 312 с.
7. Дольська, О. О. Філософія сучасного суспільства : навч.-метод. посіб. / О. О. Дольська. — Харків : Підручник НТУ "ХП", 2012. — 180 с.
8. Дулуман Євграф. Філософія: курс лекцій / Є. Дулуман, Н. Анацька. – К., 2013. – 236 с.
9. Історія української філософії. Підручник /Горський В.С., Кислюк К.В. - К.: Либідь, 2004. — 488 с.
10. Історія філософії: підручник/ ред. В.І.Ярошевець. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. — 268 с.
11. Крымский С.Б. Философия как путь человечности и надежды. - К.: Курс, 2000. — 308 с.
12. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук. – Мюнхен – Львів: Б.и., 1995. – 164 с.
13. Нестеренко В.Г. Вступ до філософії: онтологія людини: Навчальний посібник для студентів вузів. – К.: Абрис, 1995. – 336 с.
14. Огнев'юк В. Філософія. Історія філософії: Підручник / В. Огнев'юк, І. Утюж. – К.: Грамота, 2010. – 256 с.
15. Основи філософських знань. Підручник / В.А.Буслинський, П.І.Скрипка. – Львів, 2004. – 352 с.
16. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: [Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації]. – 3-тє видання, перероб. і доповн. / В.Л. Петрушенко – Львів: «Новий Світ-2000», 2003. – 506 с.
17. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: Навч. посібник. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 624 с.
18. Попович М. Григорій Сковорода: Філософія свободи. - К. : Майстерня Білецьких, 2007. – 256 с.
19. Сидоренко О. Філософія: Підручник / О. Сидоренко, С. Корлюк, М. Філяпіп та ін.; за ред. О. Сидоренка. – К.: Знання, 2010. – 414 с.
20. Сучасна зарубіжна філософія. Течії і напрямки. Хрестоматія: Навчальний посібник. – К.: Ваклер, 1996. – 428 с.
21. Таран В.О., Зотов В.М., Резанова Н.О. Соціальна філософія: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009. — 272 с.
22. Філософія історії. Підручник. Бойченко І.В. – Х.: Прапор, 2006. – 656 с.
23. Філософія. Підручник. /Бичко І.В., Бойченко І.В., Табачковський В.Г. та ін. – К.: Либідь, 2001. – 408 с.
24. Філософія : підручник / Л. В. Губерський [та ін.] ; ред. Л. В. Губерський; худож. О. Д. Кононученко. — Харків : Фоліо, 2013. — 510 с.
25. Філософія: Підручник / За заг. ред. В. Ярошовця. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 648 с.
26. Філософія: Навчальний посібник. / За ред. І.Ф.Надольного. – Київ: Вікар, 2002. – 584 с.
27. Філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів. / Причепій С.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. - К.: Видавничий центр "Академія", 2005.

28. Філософія : хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. — 2-ге вид. — К. : Знання, 2012. — 621 с.
29. Щерба С. Філософія: Підручник / С. Щерба, О. Заглада. – К.: Кондор, 2011. – 548 с.
30. Ярошовець В. Історія філософії: Підручник / В. Ярошовець, І. Бичко, В. Бугров та ін.; за ред. В. Ярошовця. – К.: ПАРАПАН, 2002. – 774 с.

IV. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ПРОГРАМИ З ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Офіційний сайт ТНУ ім. В.І. Вернадського <http://tnu.edu.ua>
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського <https://www.nbuv.gov.ua>
3. Електронна бібліотека матеріалів з філософії кафедри філософії Київського політехнічного інституту http://philosophy.kpi.ua/p/blog-page_26.html
4. Електронна бібліотека матеріалів з філософії Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди <https://www.filosof.com.ua/links.htm>
5. Онлайн-бібліотека навчальної літератури <http://www.vuzlib.su>